

TEBLİĞ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(POSTA VE HIZLI KARGO TAŞIMACILIĞI)

(SERİ NO: 4)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler ve Posta İdaresine 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 225 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca dolaylı temsil yetkisi tanınması ile 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126 ncı maddesinde belirtilen eşyanın gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerinin bu kişiler tarafından dolaylı temsil yoluyla takip edilip sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10, 35/C ve 225 inci maddeleri ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126, 127 ve 128 inci maddelerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ'de geçen;

- a) Başvuru: 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126 ncı maddesinde belirtilen eşyanın gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerinin dolaylı temsil yoluyla yapılması yetkisi için yapılan başvuruyu,
- b) Başvuru formu: Ek-1'de yer alan dolaylı temsil yetkisi başvuru formunu,
- c) Doküman: Bir kişiden diğer bir kişiye gönderilen kişisel yazılı mesaj, kartpostal ile herhangi bir ticari değer taşımayan basılı materyal şeklindeki gönderileri,
- ç) Gönderi: Bir kişiden diğer bir kişiye gönderilen, içerisinde ticari veya gayri ticari nitelikte eşya bulunan paket, koli, poşet ve benzerini,
- d) Karar: 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararı,
- e) Kişi: Gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisini haiz kişiler ortaklığını,
- f) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- g) Operatör: Hava yolu ile hızlı kargo taşımacılığı kapsamındaki gönderilerin gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerini dolaylı temsil yoluyla yapmaya yetkili tüzel kişileri,
- ğ) Posta İdaresi: Türkiye Cumhuriyeti Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünü,
- h) Yetki: 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 126 ncı maddesinde belirtilen eşyanın gümrük beyanı dâhil tüm gümrük işlemlerinin dolaylı temsil yoluyla yapılmasına yönelik verilen yetkiyi,

ifade eder.

Başvuru koşulları

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğ ile verilen yetki kapsamında işlem yapmak isteyen operatörlerin;

a) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce hava kargo acentesi olarak yetkilendirilmiş olması,

b) Bu Tebliğ kapsamındaki işlemlerin ifası, takibi ve sonuçlandırılması için şirket bünyesinde gümrük müşaviri istihdam ediyor olması veya gümrük müşaviri ya da gümrük müşavirliği şirketiyle sözleşme yapmış olması,

c) Yönetim Kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlardan kesinleşmiş cezası veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

ç) Kesinleşmiş gümrük vergisi ve ceza borcu bulunmaması,

d) Bu Tebliğ kapsamındaki eşyanın konulacağı geçici depolama yerlerinde, gönderilerin gümrük müdürlüğünce muayene ve kontrolünü kolaylaştırmak üzere teknik özellikleri Bakanlıkça belirlenecek X-ray cihazı, otomatik barkod okuyucu, 8 inci maddede belirtilen eşya tasnif işlemini otomatik olarak yapmaya uygun yürüyen bant sistemi ve kamera sistemi bulundurulması ve Bakanlıkça gerekli görülecek diğer altyapının kurulmuş olması,

e) Yetki kapsamı işlemlere ilişkin olarak, sonradan yapılacak kontroller sonucunda doğabilecek kamu alacağının garanti edilmesi amacıyla 250.000 Türk Lirası tutarında teminat göstermesi,

zorunludur.

(2) Posta İdaresi için birinci fıkranın (d) bendi dışındaki koşullar aranmaz.

(3) Geçici depolama yeri işleticisi olmayan operatörler ile geçici depolama işleticisi olup son altı aylık dönemde; aylık ortalama ithalat beyanname sayısı 70 ve aylık ortalama taşıma senedi sayısı 90 altı olanlar için otomatik barkod okuyucu ve bant sistemi ile ilgili olarak Bakanlıkça farklı usuller belirlenebilir.

Başvuruda aranacak belgeler

MADDE 5 – (1) Başvuruda aşağıda belirtilen belgeler aranır:

a) Ek-1/B’de yer alan başvuru formu,

b) Şirketin kuruluşu ile faaliyet alanı içerisinde uluslararası hava kargo taşımacılığı olduğunu gösterir ticaret sicil gazetesinin aslı veya noterce, ticaret sicil memurluğunca ya da bağlı bulunulan odaca onaylı örneği,

c) Şirketin yönetim kurulu üyeleri ile sermayesinin son durumu ve sermayesine iştirak eden pay sahiplerinin pay oranlarını gösterir ticaret sicil gazetesinin aslı veya noterce, ticaret sicil memurluğunca ya da bağlı bulunulan odaca onaylı örneği,

ç) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişiler için, aynı bentte sayılan suçlardan hüküm giymediklerine dair başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içerisinde resmi kuruma verilmek üzere alınan adli sicil belgeleri asılları,

d) Gümrük müşaviri istihdam edildiği veya gümrük müşaviri ya da gümrük müşavirliği şirketiyle sözleşme yapıldığına ilişkin belge,

e) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce verilen hava kargo acentesi yetki belgesinin noter onaylı örneği,

f) Sonradan yapılacak kontroller sonucunda doğabilecek kamu alacağının garanti edilmesi amacıyla alınacak 250.000 Türk Lirası tutarında teminat,

g) Bu fıkranın (b), (c) ve (e) bentlerinde belirtilen belge aslının başvurunun yapıldığı Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne ibrazı halinde bu belgenin fotokopisi, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra ilgili görevli tarafından tasdik edilerek işleme alınır.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kişilerden sürekli olarak yurt dışında ikamet eden yabancı uyruklular için birinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen belge aranmaz.

(3) Posta İdaresi için birinci fıkrada belirtilen belgeler aranmaz; yazı ekinde Ek-1/A’da yer alan başvuru formu ile başvuruda bulunulur.

Başvuru şekli ve başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Başvuru, 5 inci maddede belirtilen belgelerle birlikte, yetki kapsamı işlemlerin yapılacağı Gümrük Müdürlüğünün bağlı olduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne yapılır.

(2) Başvurunun eksiksiz yapılmış olduğunun anlaşılması halinde Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne oluşturulacak bir heyet marifetiyle gerekli şartların sağlanıp sağlanmadığı yerinde tespit edilerek bir tutanağa bağlanır. Söz konusu tespit sonuçları başvuru evrakı ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü görüşü ile birlikte başvuru tarihinden itibaren 15 gün içinde Bakanlığa gönderilir.

(3) Yetki kapsamındaki işlemlerin, birden fazla Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı Gümrük Müdürlüklerinde yapılacak olması halinde başvurunun yapıldığı Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü diğer Bölge Müdürlüklerinden görüş alarak birinci fıkrada belirtilen işlemleri sonlandırır.

(4) Talep, Bakanlıkça 15 gün içinde karara bağlanır.

Yetkilendirme ve yetkinin kapsamı

MADDE 7 – (1) İbrazı gereken belgelerin tam olduğunun ve aranan koşulların varlığının tespit edilmesi halinde, kişiye Bakanlıkça yetki verilir.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca operatörlerce çalıştırılan gümrük müşavirleri bu Tebliğ kapsamında dolaylı temsil yoluyla işlem yapmak üzere yetkilendirilir. Operatörlerce çalıştırılan gümrük müşavirlerinden firma bünyesinde istihdam edilenler bu Tebliğ hükümleri dışında gümrük müşavirliği faaliyetinde bulunamazlar.

(3) Operatörler, yetki kapsamındaki işlemlerin yapılmasında alıcı/göndericiyi ayrıca başka bir işleme gerek kalmadan temsil eder. Operatörlerce yetki kullanılırken vekâletname ibrazı aranmaz. Gönderilerin teslim ve tesellümüne ilişkin belgelerin alıcı/gönderici tarafından imzalanması bu yetkinin kendileri hesabına kullanıldığının kabul edildiği anlamına gelir.

Gönderilerin tasnifi

MADDE 8 – (1) Yurtdışından gelen gönderiler; otomatik barkod okuyucu ve X-ray kontrolünden geçirildikten sonra otomatik olarak aşağıdaki dört kategoriye ayrılır.

- a) Belge kontrolüne tabi dokümanlar ve Kararın 45 inci maddesinde belirtilen eşya,
- b) Belge kontrolüne tabi yetki kapsamında beyan edilebilecek diğer gönderiler,
- c) Yetki kapsamındaki gönderilerden gümrükçe muayeneye tabi tutulacak olanlar,
- ç) Yetki kapsamı dışında kalan gönderiler.

(2) Eşyanın otomatik barkod okuyucudan geçirilmesiyle oluşturulan elektronik boşaltma listesi ile beyanname bilgileri karşılaştırılarak 4458 sayılı Kanunun 237 nci maddesinin beşinci fıkrası çerçevesinde eksiklik ve fazlalık takibati yapılır.

(3) Gerekli önlemlerin alınmasını teminen, içerisinde ithali ve ihracı yasak eşya bulunan gönderilerden ilgili gümrük müdürlüğü derhal haberdar edilir.

(4) Birinci fıkrada belirtilen her bir gönderiye ilişkin cins, kıymet, miktar ve Bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgiler, barkod okuyucusu tarafından okunacak şekilde gönderi üzerinde yer almalıdır.

(5) Numunelik eşya ve modellerin, Kararın 86 ncı maddesi kapsamında kıymet ve ağırlık sınırlamasına tabi tutulmaksızın tasnif edilmesi için operatörce gerekli önlemler alınır.

(6) Birinci fıkrada belirlenen gönderilerin tasnif işlemi, geçici depolama yeri işleticisi olmayan operatörler ile geçici depolama işleticisi olup son altı aylık dönemde; aylık ortalama ithalat beyanname sayısı 70 ve aylık ortalama taşıma senedi sayısı 90 altı olan operatörler tarafından ilgili gümrük memurunun bilgisi olmak kaydıyla, otomatik barkod okuyucudan faydalanılmaksızın doğrudan personel eliyle yapılabilir.

(7) Altıncı fıkrada belirtilen işlem hacmine ulaşan kargo operatörlerinin olup olmadığının kontrolü her yılın Ocak ayında yapılır ve işlem hacminin kriterleri geçtiği tespit edilen kargo operatörlerine birinci fıkrada

tasnif işlemi yapılması sorumluluğu bildirilirken yatırım süreci için gerekli süre tespit edilerek Bakanlığa da bilgi verilir.

(8) Operatörler tarafından gönderilerin incelenmesi için Gümrük Yönetmeliğinin 87 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca izinler yıllık olarak verilir.

Gönderilerin beyanı

MADDE 9 – (1) 4458 sayılı Kanunun 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre belirlenecek süre sona ermeden önce operatör tarafından gümrük beyannamesi verilen yetki kapsamındaki gönderiler için özet beyan verilmesinden vazgeçilebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 4458 sayılı Kanunun 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve aynı Kanunun 61 inci maddesi uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsündedir.

(2) Doküman olarak ayrılan gönderilerin beyanında asgari olarak alıcı, gönderici, eşya cinsi, miktarı, brüt ağırlığı, rejim kodu bilgileri ve teslimat adresi yer alır. Doküman kapsamına giren gönderiler, tek bir kalemde topluca beyan edilir. Gelen doküman gönderilerine ilişkin yapılacak beyanda alıcı olarak dolaylı temsil yetkisi kapsamında beyanda bulunacak operatör, gönderici olarak yurt dışından eşyayı gönderen hızlı kargo firması veya posta idaresi, miktar olarak beyan edilecek toplam doküman adedi, toplam brüt ağırlık ve rejim kodu bilgileri yer alır. Giden doküman gönderilerine ilişkin yapılacak beyanda ise alıcı olarak yurt dışında gönderiyi teslim alacak hızlı kargo firması veya posta idaresi, gönderici olarak dolaylı temsil yetkisi kapsamında beyanda bulunacak operatör, miktar olarak beyan edilecek toplam doküman adedi, toplam brüt ağırlık ve rejim kodu bilgileri yer alır. Ayrıca, yetki kapsamında beyan edilen her bir dokümana ilişkin bilgileri içeren liste gümrük idaresince istenildiğinde sunulmak üzere operatör tarafından elektronik ortamda muhafaza edilir.

(3) Kararın 45 inci maddesi kapsamı eşya için gümrük beyannamesinde ikinci fıkrada belirtilen bilgilere ilaveten kıymete ve varsa sekizli tarife alt pozisyonuna ilişkin bilgi yer alır.

(4) İkinci kategoride yer alan gönderiler için üçüncü fıkrada belirtilen bilgilere ilaveten eşyanın sekizli tarife alt pozisyonu, ilk ve son yüklendiği ülke bilgileri yer alır.

(5) Yetki kapsamındaki, teşvik, sübvansiyon veya parasal iadeye ya da ayniyet tespitine konu olmayacak ihracat gönderilerinin gümrüğe beyanı operatörün elindeki bilgi ve belgeler çerçevesinde uçak kalkışına kadar yapılır ve söz konusu beyanda uçak kalkışından sonraki 24 saat içinde düzeltme yapılabilir.

(6) Kararın 126 ncı maddesi kapsamında miktarı brüt 150 kilogramı ve değeri 7500 Avro'yu geçmeyen ihracat rejimine konu eşyanın beyanı bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde operatör tarafından yapılır.

Gönderilerin kontrol ve muayenesi

MADDE 10 – (1) Yetki kapsamındaki gönderiler, risk analizine dayalı kontrol ve muayeneye tabi tutulur.

(2) Kontrol ve muayene için X-ray cihazının kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir. X-ray kontrolünde şüphelenilen bir durum olması halinde gönderi açılarak muayene edilir. Muayene memuru sarı hatta işlem gören eşyanın muayenesini gerekli görür ise Gümrük Yönetmeliğinin 183 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işleme gerek kalmaksızın muayene yapabilir.

(3) Eşyanın cins ve tanımı ile değerinin doğru ve eksiksiz olarak beyan edilmesi operatörün sorumluluğundadır. Aksi durumlarda 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu dâhil meri mevzuat kapsamında cezai işlem tesis edilir.

Vergilerin ödenmesi

MADDE 11 – (1) Gönderilerin tahakkuk ettirilen gümrük vergileri operatör tarafından tahsil edilebilir ve operatör tarafından gümrük idaresi adına tahsil edilen vergiler, eşyanın operatöre teslimini takip eden en geç 7 işgünü içerisinde ödenir.

Geri gelen eşya ve mahrece iade edilen eşya

MADDE 12 – (1) 9 uncu maddenin beşinci ve altıncı fıkraları kapsamında ihraç edilmiş eşyanın tamamen veya kısmen geri gelmesi halinde aynı maddenin altıncı fıkrasında bahsi geçen ağırlık ve kıymet sınırlamaları dâhilinde işlem yapılır.

(2) İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaat varsa bunların iade edildiğini gösteren belgenin gümrük idaresine

ibrazı gerekir. İhracat nedeniyle katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi iadesinden veya istisnasından yararlanan eşyanın katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir.

(3) Gönderinin yanlışlıkla Türkiye'ye gelmesi halinde yurt dışı edilmesine; mahrece iadesi gereken gönderinin geldiği ülkeye gitmesine, operatörün beyanı doğrultusunda izin verilir.

(4) Mahrece iadesi talep edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde maktu vergi tahsil edilmişse bu eşyanın muayeneye tabi tutulması ve serbest dolaşıma giriş beyannamesindeki ilgili taşıma senedinin iptali gerekir.

Gümrük müdürlüğüne alınacak tedbirler

MADDE 13 – (1) Gümrük müdürlüğü gümrük işlemlerinin yapılmasını teminen gerekli tedbirleri alır.

(2) Gümrük muafiyeti ve bu Tebliğde öngörülen yetki kapsamında ithalat ve ihracata konu edilen eşya ve adına işlem yapılan kişiye ilişkin istatistikî veriler risk analizi kapsamında dikkate alınır.

(3) Eşyanın alıcısına teslimini takip eden 3 iş günü içerisinde teslim tarihi ve alıcının TC Kimlik numarası/Vergi numarası gümrük idaresine elektronik ortamda iletilir.

(4) Eşyanın alıcısına teslim edilememesi halinde “U”, eşyanın alıcısına teslim edilip TC Kimlik numarası/Vergi numarasının temin edilememesi halinde ise “D” kodları tamamlayıcı beyanda TC Kimlik numarası/Vergi numarası yerine seçilir.

Belgelerin saklanması

MADDE 14 – (1) Yetki kapsamında beyan edilecek gönderilere ilişkin ticari belgeler gümrük müdürlüğüne talep edildiğinde ibraz edilmek üzere operatörlerce elektronik ortamda veya kağıt ortamında beş yıl süreyle saklanır.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 15 – (1) Başvuru formunda yer alan bilgilerde değişiklik olması halinde, form güncellenerek en kısa sürede Bakanlığa bildirimde bulunulur.

Müeyyide

MADDE 16 – (1) 4 üncü maddede yer alan koşullardan bir veya birden fazlasının operatörce kaybedildiğinin anlaşılması halinde, bu koşul veya koşullar yeniden sağlanıncaya kadar operatörün bu Tebliğ kapsamındaki yetkiden faydalanmasına izin verilmez.

(2) Kararın Onuncu Kısımına aykırı hareket ettiği tespit edilen operatörler hakkında Kararın 128 inci maddesi uyarınca işlem yapılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasında posta hizmetlerine ilişkin uluslararası yükümlülükler dikkate alınır.

(4) Bu Tebliğde düzenlenen hususlara aykırı hareket ettiği tespit edilen operatörler hakkında fiil daha ağır bir cezai yaptırım gerektirmemesi halinde, 4458 sayılı Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Diğer hükümler

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında Kararın 112 nci maddesi hükmü dikkate alınır.

(2) Bu Tebliğ hükümleri kapsamında yapılan ihracatta ihracatçı birliği onayı aranmaz.

(3) Bu Tebliğde öngörülmeven hususlarda, gümrük mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

Özel ve zorunlu durumlar

MADDE 18 – (1) Bakanlık bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 19 – (1) 28/1/2010 tarihli ve 27476 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) (Seri No:1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Tebliğ yayımlandığı tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)